Anulu III — Nr. 4. **Viena**, vineri 12/24 jan. 1868.

Ese de trei ori in septemana: Mercuri-a, Vineri-a si Domineca, candu o cóla intréga, candu numai diumetate, adeca dupa momentulu impregiurariloru.

Pretiulu de prenumeratiune:

pentru Austria:
pe anu intregu . . . . . 8 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . . 4 „ „ „
„ patrariu . . . . . 2 „ „ „

pentru Romani'a si strainetate:
pe anu intregu . . . . . 16 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . 8 „ „ „
„ patrariu „ „ . . . 4 „ „ „

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespundinti a-i nostri, si d'adreptulu la Redactiune, **Josefstadt, Langegasse Nr. 43**, unde suntu a se adresá si corespundintiele, ce privesc Redactiunea, administratiunea séu speditur'a cate vor fi nefrancate, nu se vor primí, éra cele anonime nu se vor publicá.

Pentru *anuncie* si alte comunicatiuni de interesu privatu — se respunde cate 7 cr. de linie repetirile se facu cu pretiu scadiutu. Pretiulu timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa.

Viena 11/23 jan. 1868.

Alalta-ieri am scrisu despre liniscea ce domnesce in politic'a esterna. Sub influinti'a acestei linisci lumea comerciala si bursele facu mari negótie, si numai momentanu se intrerumpu la faime despre imprumute. Fói'a angla „Morn. P." laudandu dispositiunea de la burs'a Londrei, suatuesce capitalistiloru se nu imprumute bani principiloru de la Dunare, càci Rusi'a inca nu prè are de unde se li dee, si astfelu in lips'a de bani vor cautá se se molcomésca, éra comerciulu va incepe a prosperá. Nesmintitu cà si acést'a e un'a dintre acele ce mai lesne se potu suatuí de catu ascultá si urmá.

In asemene situatiune potemu intrebuintiá atentiune mai multa pentru afacerile interne. Parlamintele centrali numite delegatiuni (asiè le-au botezatu ungurii pentru cà numele de mai nainte Rajxrat l'au despopularisatu ei insisi) parlamentarescu aici in Vien'a a supra bugetului despre care dàmu socóta mai la vale. Formalitati si ceremonii constitutiunale se petrecu in abundantia, in catu cel'a ce ar priví catra Translaitani'a de pe feréstr'a localitatei delegatiunii ungaresci ar crede cà acolo tóte popórale sunt fericite. In adeveru inse nu e astfelu, càci pre candu ungurii parlamentariséza despre afaceri imperiale, romanii Transilvaniei n'au ocasiune a se intielege neci despre afacerile loru provinciale, lipsesce diet'a provinciala, éra in diet'a de Pesta nu li permite legea eleptorala a se poté infatisiá precum receru principiele moderne de constitutiunalismu, egalitate, democratía. Dar e de prisosu a tratá caus'a mai pre largu, constitutiunalismulu ungurescu lu cunóscemu cu totii, ranele lui le sente fie care de noi, o natiune intréga suspina.

Éra despre constitutiunalismulu Cislaitaniei, in catu corespunde dorintieloru unoru poporatiuni? nu vom spune noi, ci se spuna faptele. Éca ací reproducemu cateva telegrame din fói'a de sér'a a „Pr." datate din Prag'a unde fu unu banchetu in onórea ministrului Herbst. Asiè este cà in aceste demonstratiuni pre langa studinti fura multi din poporulu care nu face studie multe de politica, inse e de insemnatu cà díaristic'a ceha nu le descuviintiéza. Acele telegrame sunt:

21 jan. 11 óre Banchetulu nu s'a turburatu, patrole de ostasi se preumbla prin orasiu. Toastà Schmeykal pentru Imperatulu, Höfler pentru Herbst, Herbst respunde, entusiasmu mare. Orasiulu e leniscitu, gramadi de ómeni pe strate, ici colé se mai spargu feresti. Militi'a e postata in multe locuri.

22 jan. 12 óre. Toastà mai departe Schrott, Dormizer, Raudnitz. Cu totulu esira patru batalióne de pedestrasi, 15 intemnitiari se intemplara (intre cari studinti)."

Totu asiè se continua mai departe, dar nóa nu ni permite spatiulu a le reproduce tóte.

Suspinele Bucovinei.

Fói'a de septemana „der Osten" discutandu in nr. 2 necesitatea unei schimbari in personalulu de amploiati in Bucovin'a, si atingendu insemnetatea acestei tieri, carea pana acum fu putienu recunoscuta in Vien'a, desí in privinti'a numerului de poporatiune si de mile petrate nu se póte mesurá cu Galitía si Boemi'a, dice in fine: insemnetatea unei tieri marginasie nu depinde de la acesti faptori, si Bucovin'a, carea cu unu bratiu atinge Romani'a, éra cu altulu Rusi'a si stà in comerciu viu cu partile vecine ale acestoru state, ar pôté luá apostolatulu numelui austriacu si lucrá multu pentru vas'a si influinti'a Austriei, daca din acestu puntu de vedere alu unei politice asiá dicendu internatiunale s'ar concepe pusetiunea Bucovinei in complessulu de tieri alu Austriei.

Trebue se marturimu, cà este multu adeveru in cuvintéle acestea ale corespundintiei lui „Osten", mai cu séma unde dice, cà Bucovin'a nu fu pana acum recunoscuta si tratata precum recere insemnetatea pusetiunei si proprietatile poporatiunei sale. Bucovin'a ca o parte a Moldaviei, devenita prin tratatulu din 2 iuniu 1775 sub regimulu Austriei, este un'a din cele mai binecuventate tieri ale imperiului cu totu feliulu de avutíi, ce póte produce suprafati'a si senulu pamentului. Asemene de binecuventata e Bucovin'a si pentru poporatiunea sa inzestrata cu virtutile religionarie, sociale si politice ale natiunalitatii romane. In locu de a pune inse asta tiéra sub o administratiune propria, carea se se ingrigésca de cultur'a si prosperitatea ei materiala si spiretuala, se alipì de Galití'a si ceea ce i se casiunà prin atare alipire administrativa, consta in daune nereparabile materiale, natiunale si chiar religiunarie, de óra-ce agricultur'a industri'a si negotiulu sunt de abié in desceptare si este din urma devenite in mani straine, latirea limbei polone si mai cu séma a celei rutene (rusesci) in o parte din locuitorii romani a sporitu, si prin mesurele confesiunale ale mitropoliei rutene din Lemberg nu putieni dintre credinciosii orientali se atrasera in partea uniunii, ceea ce la noi va se dica in partea rutenismului, fiindu cà uniunea aici este rutenésca de natiunalitate.

Nu ne concede spatiulu a desfasiurá pe largu omisiunile regimului cu asta tiéra nainte de anulu 1848, amintimu numai atat'a, cà in decursulu acelui tempu erá privita Bucovin'a asiá dicendu de pocutí'a (loculu deportatiunei pecatosiloru) Galitíei, si totu ce nu erá bunu pentru Galití'a, fie amploiatu au meseriasiu, polonu séu ruteanu, avutu séu proletariu, au cà se tramitea au cà veniá singuru la Bucovin'a, ca se-si afle adapostu si pane, ce nu potù fi altmintre, de catu in scaderea poporatiunei pamentene romane.

Devenindu Bucovin'a cu 1849 tiéra de coróna autonóma cu administratiunea neaternata de locoteninti'a din Lemberg, ce e dreptu se imbunatatì sórtea tierii si de atunci in cóce se datéza unele institutiuni de prosperare; dara suntemu inca departe de a ne laudá, cà tiér'a e asiá considerata si tratata, precum recere insemnetatea si proprietatea ei. In decursulu mai de doi secoli, decandu e Bucovin'a desfacuta de legatur'a administrativa cu Galití'a, nu avuramu onórea si bucuri'a, de a avé macaru pre unu capu (guvernatoru) administrativu dintre fíii tierii, precum se face ast'a in alte tieri, desí avemu barbati eruditi si destinsi prin credinti'a catra monarcu si patriotismu pentru tiéra. Si in er'a acést'a de autonomia nu se inlocara posturile oficieloru publice cu pamenteni, desí avemu aprópe la o suta de juristi natiunali dintre cari multi si doctori de drepturi, ci afara de unele posturi inferióre se asiediara si se asiédia inca si astadi mai cu séma cu amploiati din alte provincie deveniti acolo in disponibilitate, buna óra ca mai nainte eei din Ungari'a si acum cei din Galití'a. Noi nu atingemu córd'a demnitatii aceloru amploiati, cari tramitienduni-se incóce inchidu carier'a pamenteniloru; dara unele altele córde juste si legale atingendu-le cutezàmu a intrebá: óre acei amploiati straini posiedu cunoscinti'a referintieloru in tiéra, ca se o administreze dupa recerintiele ei speciale? Óre amploiatii din alte tieri, cari nu cunoscu limb'a romana a poporului din Bucovin'a neci dupa nume necum dupa gramatica si resunetu, sunt in stare a se intielege cu poporulu si a fi pe scaunulu de judecatoriu si de antiste cu acea influintia ce e salutaria pentru poporu si eficace pentru regimu? Daca in alte tieri totu de sub sceptrulu imperatescu se asiédia posturile publice mai cà numai cu fíii de tiéra, óre Bucovin'a se nu faca modest'a pretensiune, ca de la capulu tierii pana la oficialulu subalternu toti se scie celu putienu limb'a tierii, ca in scrisóre si vorba se se póta folosí deplinu de ea? Cugetàmu a nu ne insielá, daca dicemu, cà diregatorii ce nu au cunoscinti'a limbei poporului, nu potu cunósce cum se cuvine neci dorintiele neci recerintiele lui, prin urmare poporulu pre care lu conducu, li e strainu; dara pe ace'a-si óra si poporulu, ce nu intielege pre diregatoriu candu vorbesce si scrie, ilu socóte pre diregatoriu de strainu si de ar si vré nu se póte increde in densulu. De póte sporí binele comunu alu statului si celu speciale alu poporului, daca locuitorii tierii si organele oficiali se privescu unii pre altii de straini si fora de incredere deplina, lasàmu in judecat'a celor'a ce conducu destinele popóraloru in Austri'a; noi din parte-ne, cari dorimu o Austria tare si mare si o Bucovina fericita ca Canaanulu, cugetàmu, cà si un'a si alt'a numai atunci póte se fie, daca regimulu se va popularisá, éra poporulu va identificá sórtea sa cu sórtea regimului.

Daca aceste dóua postulate nu si-aflara recunóscere in timpulu sistemeloru de mai nainte, cugetàmu cà le vor fi aflandu acum, dupa ce se vediura resultatele si pre langa acelea si miliardele de detorii. De la regimulu actuale inse asceptàmu cu firmitate, cà, folosindu esperiintiele straine, va manecá a se popularisá pana in suerele mai inferióre prin inlocarea posturiloru publice cu barbati de incredere si ai poporului si ai autoritatii supreme, ca asiá se dispara totu ce stà ca unu parete de despartire intre poporu si regimu. Ranele corpului statului nostru sunt cam invechite, prin urmare serióse, si cei ce sunt chiamati a le vindecá, se nu amane cu medicamentele radicale, càci tempulu nu ascépta ci mena inainte, si e sciutu, cà pentru celu bolnavu o óra e unu anu.

In fine asceptàmu atatu de la ablegatii nostri dietali, catu si de la senatorii imperali, cà nu vor intrelasá, a direge atentiunea noului ministeriu asupra referintieloru proprie ale Bucovinei si medilocindu, ca si aici in tiéra se devina in aplicatiune, ceea ce se aplica mai demultu in alte tieri, se se faca unu pasu eficace in prosperarea materiala si spiretuala a poporului nostru carele intre cercustarile cele mai critice a doveditu cà e demnu de cele ce le pretinde.

Cernauti, ianuariu 1868.

Delegatiuni.

Bugetulu imperiale pentru 1868

asternutu delegatiuniloru, cuprinde urmatóriele siese parti:

Capu I cancelari'a cabinetului Maiestatei Sale		fl. v. a. 72,854
Capu II Ministeriulu comunu de esterne		
titlulu 1. Conducerea centrala		978,000
„ 2. Spese diplomatice		1.113,020
„ 3. Spesele consulare (dupa subtragerea venitului de 112,000 fl.)		499,580
„ 4. Ajutórie pentru fugitii din Muntenegru		35,000
„ 5. Subventiune loidului austriacu (dupa subtragerea sumei de 202,000 fl. interese si contributiune)		1,795,000
la olalta		4.423,600
Capu III Ministeriulu imperiale de resbelu Armat'a continentála (dupa subtragerea veniteloru)		72.500,000
Marin'a (dupa subt. ven.)		7.500,000
		80.000,000
Capu IV Ministeriulu imperiale de finantie		3.969,484
Capu V Control'a		1.049,955
Capu VI Reserve pentru spese neprevedute		50,000
sum'a totala		89.565,893

Vam'a aduce tieriloru representate in senatulu imp. 8.582,191 éra tieriloru corónei ung. 1.079,755 la olalta 9.582,191 fl. v. a.

Subtragendu de acì restitutiunile contributiunei de consumu	3.100,000
remane sum'a	6.482,191

Éra sum'a acést'a subtragend'o din sum'a totala de mai sus, ni aréta cà pre anulu acest'a avemu unu bugetu de 83.083,702 fl. v. a.

Din splicatiunea data bugetului de catra ministeriu, estragemu urmatóriele: La capulu I. „Cancelari'a cabinetului ca oficiolatu ajutatoriu alu monarcului comunu in essecutarea prè naltelor afaceri ce se tienu de tóte tierile, s'a primitu in acestu bugetu ca cheltuiéla evidentu comuna, si desí e mica suma, s'a pusu in capu separatu, pentru cà pusetiunea ei nu permite a se insirá la neci unulu din ministeriele comune. Acésta cheltuiéla comuna nu s'a potutu trece neci la dotatiunea prè naltei curti càci acést'a nu e afacere comuna, de óra-ce oficialii cancelariei cabinetului, ca adeverati oficiali ai statului nu se tienu de curte, si neci odata n'au fostu incorporati la bugetulu aceleia."

La capulu II aréta ministeriulu cà spesele diplomatice ale Austriei sunt mici fatia cu spesele celoru lalte puteri mari (Angli'a avea in 1862 6.427,475 fl. éra Franci'a 4.507,000 fl.) deci nu se póte face reducere fora a vatemá bun'a cuviintia. Pana acum n'au potutu serví pe asta cariera de catu ómeni cu stare materiala. Spesele pentru servitiulu secretu 550.000 fl. le va motivá ministeriulu verbalminte si in confidintia.

La capulu III aréta ministeriulu cà a socotitu numai spesele curgatórie, éra pentru procurarea de pusce nóue si unele monture, va cere mai tardíu de la delegatiuni incuviintiarea unui imprumutu nou.

— Delegatiunea ung. si-a alesu de presiedinte pre Somssich. Ambele sunt dejá constituite. Cea nemtiésca tiene astadi (joi) siedintia.

Pesta in 8/20 ian. 1868.

(a) Dle Redactoru! Multu poftesci de la mine, candu me provoci se-Ti mai scriu despre spiritulu politicu si sociale, ce se mai manifésta prin cercurile istoru corifei a partiteloru de aici. Mai nainte de tóte DTa scí cà ocupatiunile mele obligate sunt cu multu mai multe, de catu poterile mele, in catu nu-mi iérta nici a cercetá cercuri si reuniuni, cu atat'a mai pucinu a cultivá alte isvóra de informatiuni. Apoi — barbatii politicei nóstre celei aptive — o scíi cà sunt cea mai mare parte in delegatiune acolo in Vien'a. Nice insusi d. Fr. Deák nu se mai afla in mediloculu nostru; a plecatu si elu la tiéra — ca se se reculéga, se se orienteze, fiindu cà se dice, cumca nici densulu nu mai scie: ce se mai incépa? cum se se mai opuna marasmului politicei proprie? Ómeni aprópe de elu afirma, cà in tempulu din urma si elu nu o data ar fi constatatu si recunoscutu, cumca in tóta tiér'a, afara de cele cate-va sute de funtiunari publici (cari ocupara loculu celoru de mai nainte, si inca cu lefsióre mai bune de catu aceia) abiè se mai afla cine-va multiumitu si odihnitu. Apoi partitele sfasiate amenintia a sfasiá tiér'a, ale careia eleminte abiè mai sciu, de care partita se se tiena? mai vertosu de

BCU Cluj / Central University Library Cluj

candu Ghiczy si Tisza facura neasceptat'a esperiintia, cumca intre boieri si fíii ómeniloru nu este mantuire! Nu s'ar crede ce rea impresiune a facutu in clas'a de medilocu a magiariloru (adeca la cetatienii orasieloru mari si la proprietarii cei mici, cari inca nu precepu bine, cà ce va se dica politic'a?) — desbinarea partitei stange si parteciparea unoru matadori a ei in delegatiuni. Altmintre acestu incidinte si preste totu motivele si consecintiele lui merita unu studiu catu mai aduncu si mai seriosu, fiindu cà templarea nu e lucru supraficiale si secundariu, ci are insemnetate adunca taiatória in istori'a presintelui, si tóta lumea e incordata a vedé nóuele grupari si nóuele aparitiuni in practic'a dietei, de la cari se ascépta cele mai eficace atacuri contra regimului si politicei lui.

Vei concede acést'a, Dle Redactoru, déca Ti voiu spune, cà — precum foile partitei guvernului din Vien'a pretindu si ascépta, ca se se constateze si recunósca necapacitatea si nevaliditatea institutului delegatiuniloru, si se se primésca din partea ungurésca transformarea lui intr'unu parliamentu centrale, si asiè se se faca érasi abatere *la centralismu,* chiaru asiè ascépta si corifeii magiari, pana si guvernementalistii si deákistii, ca — dupa constatarèa neajunsuriloru si necorespunderei delegatiuniloru, acestea se se stérga din constitutiune si — dualismulu se se prefaca in *Uniune personale*, de dupa care Ungari'a se n'aiba cu Austri'a nemicu alta comunu, de catu persón'a monarcului. Ast'a e procesulu la care se crede cà ne vor duce delegatiunile nesmintitu, si ast'a intrebare e, ce ocupa adi mai vertosu spiretele corifeiloru partiteloru, si — din acésta cestiune se fie dedusa si splicata crisea ce se manifestà mai antaiu in sinulu partitei din drépt'a, despre care Deák cu influinti'a sa morala, si ministeriulu cu a sa materiala iute o nadusira, éra apoi in partit'a stangei moderate, pre carea o si rupse si sfasià.

Fiindu cà venì vorb'a la acésta crisa, apucu ocasiunea a spune, cumca Romanii cei 3—4, ce se tieneau de stang'a, n'au luatu nici cea mai mica parte in procesulu escatu, si tóte incercarile de a-i ingagiá si pre ei, séu incai pre unii din ei, remasera fora resultatu. Caus'a e, pentru cà Romanii n'au aflatu nici in stang'a cuvenit'a respeptare a intereseloru loru natiunali si asiè prin formarea clubului natiunalitatiloru s'au despartitu de ea deplinu; éra déca cate o data s'a intemplatu a votá in dieta totu casí stang'a, acést'a n'au facut'o ei pentru stang'a si din disciplina, ci pentru causa si din interesu natiunale. —

In fine fiindu cà e vorb'a de aparitiunile miscaminteloru prin partite, nu potu a nu-Ti atinge, Dle Redactoru, de o versinne ce cercula intre ómenii partitei stange estreme, si prin carea se splica amenarea pre tempu nedeterminatu a procesului de presa contra lui „Magy. Ujság" si Böszörményi pentru publicarea epistolei lui Kossuth catra alegatorii din Vatiu. Se dice adeca, cà Kossuth s'ar fi adresatu din Turinu fiscului regiu si protestandu pentru procesulu intentatu lui Böszörményi, l'ar fi provocatu pre d. acusatoriu in numele legei a indreptá acelu procesu contra sa, carele ar fi gat'a a se infatisiá la citattiune naintea tribunalului juratiloru si a se aperá in persóna. Acést'a se fie produsu o completa consternare in taber'a guvernementaliloru, cari se temu de o infatisiare alui Kossuth ca de judetiulu celu de pre urma! — Ce e adeveru si ce nu in estu lucru? — nu sciu, atat'a inse se scie, cà procesulu lui Böszörményi s'a amenatu — din motivu nespusu; d'alta parte partit'a stangei estreme striga'n gura mare, cà — doresce citarea lui Kossuth, la a caruia s'ar mai infatisiá inca vr'o cate-ve sute de mii de bratie patriotice.

Acést'a daca e adveratu, ce cu din parte-mi ca unulu cerele nu me tienu de acea partita, nu potu garantá, — apoi ni ilustréza de minune situatuinea si caracterulu sistemei si politicei domnitiórie. Altfelu, déca in adeveru Kossuth va fi facutu acelu pasu, de securu cà nu l'a facutu in favórea lei Böszörményi si organului seu, pre cari, precum stàmu pre aici astadi abiè s'ar aflá tribunalu si jurati, cari se cuteze a-i condemná. Asupr'a acestui puntu nici ómenii regimului nu-si facu ilusiuni, si—si ei se càiescu cà s'au apucatu de Böszörményi.

Asiè se desvólta trebile la noi!

Langa **Temisiu** in 8/20 januariu.

(n) Dle Redactoru! N'am se Vi scriu, de catu lucruri neplacute, scandalóse. Am ajunsu — par' cà, a nu mai vedé, de catu d'astea — extra et intra muros. E — cum se vede — caracterulu tempului de facia.

Mai antaiu de tóte trebue se Vi spunu cu dorere, cà la noi giuru in pregiuru se magiarisèza ex offo. In comitatulu Temisiului nu ne suprinde, càci de la conducatoriulu acestuia n'am asceptatu nice candu nici unu bine. Fieiertatulu Iovitia i-a spus'o la 1865 in fruntea deputatiunei romane din comitatu, cumca Romanii n'au incredere in Ittea Sa; acest'a a fostu sentiementulu poporatiunei romane intrege, sentiementulu a dóue din trei parti ale comitatului. Atuncia au fostu cari s'au mai indoitu despre adeverulu si temeiulu acelui sentiementu, astadi — nu mai este sufletu de omu onestu, care se se 'ndoiésca. — Trei punte sunt, cari ne doru mai vertosu din partea dlui de Murányi; antaiu de tóte: *limb'a si pururea limb'a;* d. supremu comite o data cu capulu nu vré se scie nemic'a de limb'a romana in comitatu; ea, adeca usulu ei in afacerile publice totu mereu se scóte pana si din tóte comunele curatu romane! Éca liberalismu, constitutiunalismu, dreptate si fratietate magiara! — a dóu'a ce ne dóre e: dibaci'a, cu care sustiene d. Murányi pre notarii magiari si renegati in comunele romane, chiaru si candu se dovedesce, cà aceia sunt nisce prepaditi, adeca ómeni demoralisati, escesivi, betivi si necorecti séu necalificati in oficiulu loru. Ne-am contielesu mai multi, ca se adunàmu nume si date de acestea si se le publicàmu prin foi (V'a intrecutu fói'a populara niemtiésca in dialectulu vienesu „Hans Jörgel von Gumpoldskirchen" cari lunile trecute desfetá pre numerosii sei cetitori cu descrierea notariloru din cottulu Temisiorii. Red.) pentru ca lumea se véda, cu cata morala si ce medilóce se sustiene magiarismulu. — A trei'a ce ne-a amplutu de indignatiune — este: abusulu ce-lu fecera sub auspiciele mai nalte — unii notari, preuti si judi de cercu cu contributiunile la fondulu „honvediloru"; se fecera aceste abusuri mai numai prin comunele romane si unele case comunale se ciupelira catu de bine, precandu acelor'a nu s'ar concede o data cu capulu, ca se contribuiésca vr'o suma mai insemnata pentru vr'unu scopu natiunalu. Noi Romanii pre aici nu suntemu contrari ai „honvediloru" si nu ne dóre, cà se aduna bani pre sém'a loru, ci ne dóre pentru abusuri cari se facu pre cont'a nesciintiei si nepreceperei bietului poporu romanu, si ne dóre cu atat'a mai vertosu, càci tare credemu si ne tememu, cà banii adunati prin abusu se vor si impartí si folosí totu cu abusu! Male parta male dilabuntur.

Dar si mai multu ne doru, ni sfasia inim'a, cele ce le audimu din vecinulu comitatu alu Carasiului, càci acel'a stà sub conducere romana, sub conducerea dlui I. Fauru de Teiusiu. Am fostu nu o data in anii trecuti martori vorbeloru II. Sale despre credeulu seu politicu si nstiunalu; democratí'a si natiunalitatea se vêriau si apostrofau in gura-i ne 'ncetatu; nu o data am auditu din gur'a sa, cà intru acestea nici care altu romanu, nu-lu intrece, precum dicea cà ni va si dovedí la tempulu seu prin fapte! si — unde, cari sunt acum faptele d'astfelu ale dsale? — Amici din acele parti ne incredintiéza, cà — usulu limbei romane pre acolo nici candu mai nainte n'a fostu atatu de restrinsu si alu celei magiare atata de latitu, ca tocmai acum sub conducerea dlui Fauru; atat'a érasi este invederatu si recunoscutu in tóta lumea romana, cà activitatea natiunala a intieliginiiei nóstre din acelu comitatu, afara de epoc'a absolutismului lui Bach, nici candu alta data n'a fostu atatu de amortita séu paralisata ca in presentu. Despre d. supremu comite Fauru este cunoscutu, cà a denumitu o multime de amploiati comitatensi titulari neromani si prin aceia si prin diregatorii nostri cei disciplinati si aternatori cu totulu de la densulu, a paralisatu deplinu pre maioritatea romana din representanti'a comitatului, in catu acést'a ori ce ar incercá a medilocí in caus'a limbei si natiunalitatei romane, este secura cà va fi incurcata, maiorisata si respinsa! — Ast'a e faci'a unui comitatu emenentu romanu, sub conducere romana, sub sistem'a constitutiunalismului magiaru! Astfelu se realiséza promisiunile, ce ni le faceau in trecutu in gur'a mare ómenii acestei sisteme!! — Destulu cà o parte mare din representantii natiunali neaternati, mai vertosu din tienutulu Oravitiei, vediendu misielatatea situatiunei in comitatu, nice nu se infatisiéza la congregatiunile comitatului, numai pentru a se ferí de conflicte si caderi in causele natiunali! — dar li dàmu se pricépa acestoru domni si frati ai nostri, cà prin atare retragere séu pasivitate — nu vor infrená, ci incuragiá pururea pe contrari, si in fine undele cele spurcate ale ticalosíei totu mereu vor urmá a-i cutrupí si pre ei cu causa cu totu. Nu e dreptu, candu lasa pastorii turm'a in gur'a lupiloru, pentru cuventulu ca se nu intre in lupta cu aceste bidiganíi.

Apropos! In minutulu acest'a, candu erá se Vi scriu despre — „Konkordia", cum o numiti DVóstra, candu erá se Vi spunu, cumca ea, nu sciu cu dreptu séu fora dreptu? — pre la noi si si in Carasiu se recomenda si respandesce ex offo si si gratis, ca organu alu ministeriului ungurescu, — in acestu minutu capetai si eu, firesce totu gratis — nr. ei *de proba.* Incepusemu a-mi bate capulu, cà — óre ce va se dica *numeru de proba* la unu diariu ce custà acuma de siepte ani? Mi se parea lucru enigmatecu; dar aruncandu o privire preste cuprinsulu acestui numeru, aflai numai de catu cà — ce va se dica, adeca: *numeru de proba de ner* . . . . „Numeru de proba s'a scrisu in frunte-i, éra ner . . . in testu-i.

Eu candu Vi-am scrisu in cea din urma corespundintia a mea din Pesta despre scandalós'a portare a unui deputatu romanu intr'o conferintia natiunala la Cernoviciu, am retacutu — si asiè acelu . . nume; dar omulu nostru ésa elu insusi pre facia in organu-i si are fruntea a afirmá, cà eu V'asi fi scrisu unu neadeveru, si apoi a mistificá si imbalací intrebarea si incidintele de sus pana diosu! Vedi asiè, dragutiulu meu, càci asiè mi ti-ai venitu tu sluga la derlóga, — cum dice poporulu pre la noi. Poti socotí, cà — ce vor mai fi socotindu despre tine cei vr'o 20 de colegi serbi si romani, ce erau de fatia la acea templare. Séu dóra credi, cà érasi te vor scusá, ca alta data, cà — nu scíi neci de ce a fostu vorb'a, neci ce ai vorbitu insuti, din caus'a — *indatenata?!* — Inse iertare! Eu inca n'avusemu blastemat'a norocire d'a te cunósce — si din acésta formósa parte. Urméza numai a restigní pre Cristos in pace!

© Biblioteca Universitara Cluj / Central University Library Cluj

---

VARIETATI.

= *Balulu in favorea „Alumneului nationalu romanu din Temisióra"*, se va tiené la 20 ianuariu/6 februariu a. c. in suburbiulu Fabricu in localitatile ospetariei „Tigru". Bilete de intrare se capeta pana in diu'a balului in Temisiór'a la d. protopopu Dreghiciu si la „fratii Beogradacz" in Fabricu la d. Stefanu Ioanoviciu negotiatoriu. Pretiulu pentru o familia 3 fl. v. a., pretiulu pentru o persóna 1 fl. v. a. Salutàmu arangiarea acestui balu spre unu asiá scopu umanu, cu atat'a mai vertosu, in catu ardiend'a nóstra necesitate de infiintiarea astoru felu de institute, si-a ajunsu culmea sa; càci fiindu singuratecele nostre puteri pré slabutie, numai prin astfelu de institute vom poté trage cuviintiosulu contingentu de intieleginti si din sinulu poporului nostru celui mai lipsitu. Resultatulu imbucuratoriu alu Balului de anu, — totu spre acestu scopu, — precum si caldurós'a partinire de pan' acum, ne lasa si asta data a sperá, cà totu adeveratulu romanu, carele in adeveru doresce si voiesce inaintarea dulcei nóstre natiuni, nu se va retrage nici din cea mai mare indepartare, a sucurge cate cu o petrisióra la zidirea acestui edificiu maretiu. Marinimósele oferte, — cari se vor publicá dimpreuna cu numele marinimosiloru contribuitori, — sunt de a se tramite dlui protopopu Meletiu Dreghiciu in Temisiór'a. G. C.

= *Türr* in cunoscut'a sa brosiura francésca a facutu traducerea unoru articili ce i-a publicatu mai nainte in „Hon". Charti'a potea fi mai bine intrebuintiata.

= *Anulu nou la Bucuresci.* Cetimu in „Romanulu": Cu ocasiunea nascerii mantuitorului nostru Isus Cristos, I. S. Domnitorulu a binevoitu a usiurá sórtea a trei sute familíi dintre cei mai saraci din capitala prin impartirea de ajutóre banesci. I. S. in nemarginit'a Sa generositate s'a ganditu mai cu osebire la copíii familieloru celoru mai sermane, si in ajunulu anului nou a bine-voitu a presidá in persóna in sal'a ateneului la o alta distribuire ce se facea acolo totu din ordinulu si din caset'a M. S. Fia care din copíi primiá cate unu cosiuletiu contienendu imbracaminte de iérna, mancarea pentru cate-va dile si jocarii, pe scurtu in abundantia totu ce póte face fericirea unei familie lipsite de medilóce. Luptatorii din dealulu Spirei si copíii loru fura mai in deosebitu mangaiati prin solicitudinea I. Sale. Acésta serbare dobendì unu caracteru miscatoru prin veseli'a si multiamirea ce se vedeau pe fetiele sermaniloru copilasi si ale multimii asistente. In diu'a de 31 decembre, sér'a, la 7 óre, musicele guardei cetatienesci au oferitu Domnitorului o serenada, I. S. a bine-voitu a li multiamí de pe balconu si fu aclamatu de multimea de orasiani ce se adunase cu urari entusiaste si prelungite.

= *Edificari slabe.* Mercuri la trei óre d. m. a cadutu cupól'a grandiósei beserice nóue din Leopoldstadt in Pesta. Cerimea s'a spartu, numai zidirile dinafara au remasu nestricate. Caderea s'a intemplatu cu asiè potere, de semená unui cutremuru. Publiculu inca de la médiadi erá incunoscintiatu despre periclulu ce se prevedea. Nu s'a intemplatu neci o perdere de viétia. Intrarea la fati'a locului e oprita. Poporatiunea e fórte indignata a supr'a architectiloru din caus'a acestei catastrofe.

= *Delegatiunea ungurésca* a voitu se aiba audiintia si la Mai. Sa Imperatés'a. Li s'a espresu recunoscintia, dar M. Sa Imperatés'a acum tocm'a nu e dispusa pentru audiintie.

= *Fenii.* Septeman'a trecuta a fostu nenorocósa pentru feni. La Dublin s'a prinsu unulu dintre capitanii rescólei din martiu anului trecutu. La Glasgow se afirma — dar nu se scie inca cu positivitate — cà s'ar fi intemnitiatu fenulu care a aprinsu butea cu prafulu de pusca la esplosiunea de la Clerkenwell. In Londr'a asisdere s'a prinsu unu individu caruia se imputa cà a luatu parte la tóte afacerile conjuratiunei. Acest'a e unu lucratoriu de tipografia, si in calitatea sa a facutu multe servitie feniloru. Numele si-lu schimbá cu locurile si de aceea nu i se scie numele adeveratu. Politíei a costatu multa ustanéla.

= *Ceremoniele inmormentarii Imperatului Massimilianu* s'au finitu mercuri prin infatisiarea unei comisiuni in cripta carea deschidiendu sicriele si recunoscendu cà corpulu este alu Imperatului Mass. inchisera érasi sicriele si impartira cheile. — Mai. Sa Imperatulu prin unu autografu catra Dr. Giskra a multiamitu Triestului si Vienei pentru compatimirea dovedita.

= *Congregatiunea generala* a comitatului Temisiu se va tiené la 3 faurariu n. in Temisióra. Ar fi de doritu ca la acésta congregatiune se iee parte catu mai multi romani. Va fi alegerea unui vice-comite alu treile, a unui jude supremu, si a altoru oficiali in posturi de frunte. Precum se scie, vice-comitele I e unguru, alu II serbu, deci se ne straduimu a dobandí macar alu III vice-comite de romanu. Aterna fórte multu de la parteciparea romaniloru la asta adunare.

Invitare de prenumeratiune

la

„ALBINA"

pre anulu 1868.

Pretiulu de prenumeratiune pent. Austri'a

pre unu anu intregu 8 fl. v. a.
„ ½ de anu 4 fl. v. a.
„ ¼ „ „ 2 fl. v. a.

pentru Romani'a si strainetate

pre unu anu intregu 16 fl. v. a.
„ ½ de anu 8 fl. v. a.
„ ¼ „ „ 4 fl. v. a.

Dd. prenumeranti sunt rogati a insemná curatu numele si conumele, locuinti'a si post'a din urma. Banii se se adreseze redactiunei in Viena, Josefstadt, Lange Gasse nr. 43.

Viena, 22 januariu. *Burs'a* de sér'a de la 23 l. c. Imprumutele de statu cu 5% 54.20, —54.40. Obleg. desarcinarei de pamentu ung. 69.50, — 70.—; transilv. 63.75 63.75; Ban temes. 68.75,—69.25; bucovin. 63.—,—64.50. Galbenulu 5.71 — 5.72; Napoleondori 9.55 9.56; Imper. rusesci 9.86, 9.90; Argintulu 117.75—118.—.

Editor: **Vasilie Grigorovitia.** In tipografi'a Mechitaristiloru. Redactoru respundiatoriu: **Giorgiu Popa (Pop).**